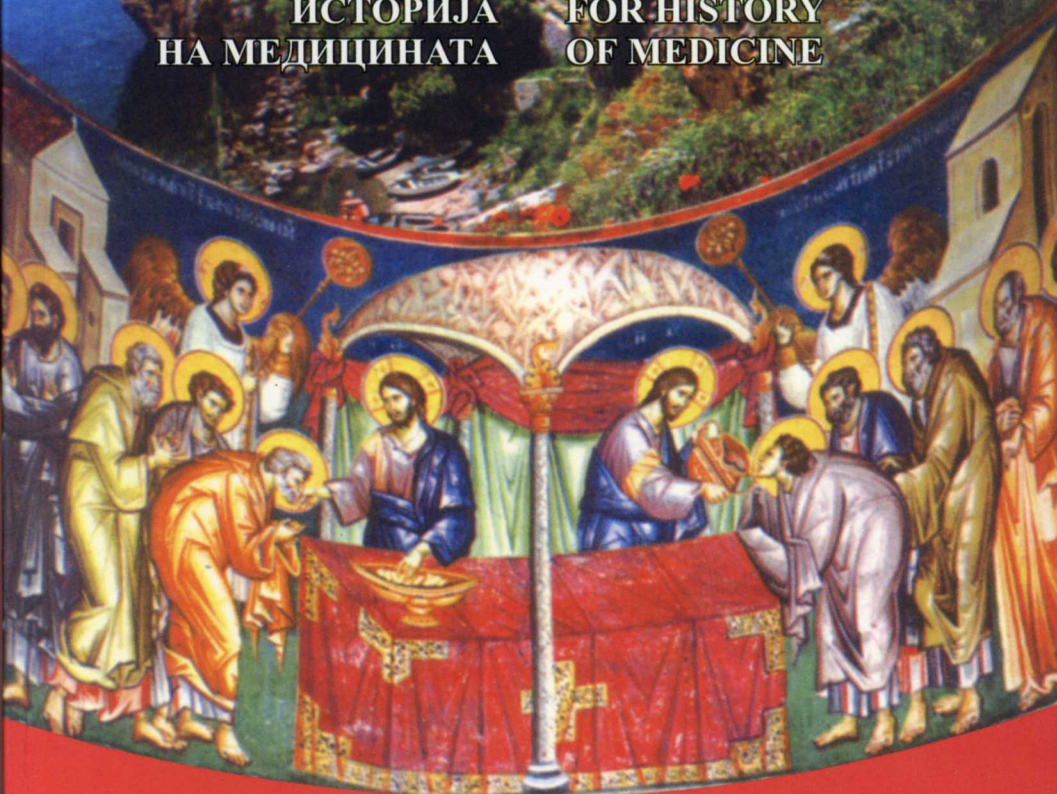

**ПРВ БАЛКАНСКИ
КОНГРЕС ЗА
ИСТОРИЈА
НА МЕДИЦИНАТА**

**FIRST BALKANS
CONGRESS
FOR HISTORY
OF MEDICINE**

**ЗБОРНИК НА
АПСТРАКТИ**

**BOOK OF
ABSTRACTS**

**ОХРИД
23-25 ОКТОМВРИ 2003**

**OHRID
23-25 OCTOBER 2003**

ИЗДАВАЧ

Македонска асоцијација за историја
на медицината (МАИМ)

ЗА ИЗДАВАЧОТ

Елена Јосимовска

ГЛАВЕН УРЕДНИК

Петар Бојаџиевски

ЛЕКТУРА

Проф. д-р Блаже Китанов

ПРЕВОД НА АНГЛИСКИ

Д-р Силвана Петрова

КОМПЈУТЕРСКА ПОДГОТОВКА И ПЕЧАТ

Печатница "2-ри Август С" - Штип

ОРГАНИЗАТОРИ ORGANIZERS

Македонска асоцијација за историја на медицината (МАИМ) Macedonian Association of History of Medicine

Институт за Национална историја Institute for National History

Лекарска Комора на Р.М. Doctors Chamber of R.M.

ПОКРОВИТЕЛИ PATRONS

Министерство за здравство на Р.М. Ministry of health of R.M.

Универзитет Св.Кирил и Методиј - Скопје University of St. Kiril and Metodij - Skopje

Македонска академија на науките и уметностите (МАНУ) Macedonian Academy of Science and Art

ГЕНЕРАЛЕН СПОНЗОР GENERAL SPONSOR

ПЗО Специјална Болница за кардиохирургија "Филип II" PHO Special Cardio-surgery Hospital "PHILLIP II"

Најсрдечно им благодариме на нашите покровители и на генералниот спонзор ПЗО Специјална болница за Кардиохирургија "Филип Втори" од Скопје кои ни помогнаа да бидеме успешни организатори

Cordially thanks to our patrons and our general sponsor PHO Special Cardio-surgery Hospital "PHILLIP II" for Skopje who help us to be efficient organizers

ПОЧЕСЕН КОНГРЕСЕН ОДБОР	HONORABLE CONGRESS COMMITTEE
Министер за здравство на Р. Македонија, д-р Реџеп Селџмани	Minister of Health of R. Macedonia, d-r Redzep Selmani
Ректор на Универзитетот св. Кирил и Методиј, проф. д-р Александар Анчевски	Rector of University of St. Kiril Metodij Skopje, prof. d-r Aleksandar Ancevski
Претседател на Ману, Акад. Матеја Матевски	President of MASA, Acad. Mateja Matevski
Директор на Институт за национална историја на Р. Македонија, проф. д-р Тодор Чепреганов	President of institute of National History of R. Macedonia, Prof. d-r Todor Chepreganov
Акад. д-р Исак Таџер	Acad. d-r Isak Tadzer
Акад. д-р Момир Поленаковиќ	Acad. d-r Momir Polenakovic
Директор на Специјална Болница за кардиохирургија "Филип II", Акад. д-р Жан Митрев	Manager of PHO Special Cardio- surgery Hospital "PHILLIP II", Acad. d-r Zan Mitrev
Декан на Медицински факултет, проф. д-р Јордан Савевски	Dean of Medical Faculty, prof. d-r Jordan Savevski
Декан на Стоматолошки Факултет, проф. д-р Марија Накова	Dean of Stomatology Faculty, prof. d-r Marija Nakova
Декан на Фармацевтски факултет, проф. д-р Љубица Шутуркова	Dean of Pharmacology Faculty, prof. d-r Ljubica Suturkova
Претседател на Македонско лекарско друштво, проф. д-р Јован Тофовски	President of Macedonian Physician Association, prof. d-r Jovan Tofovski
Претседател на Лекарска комора на Р.М., проф. д-р Алексеј Дума	President of Doctors Chamber of R.M. prof. d-r Aleksej Duma

Проф. д-р Ферид Мухиќ	Prof. d-r Ferid Muhic
Претседател на Основен суд - Штип, Николчо Лазаров	President of Court of Stip, Nikolcho Lazarov
Директор на ЈЗО Медицински центар - Штип, д-р Ацо Николов	Menager of PHO Medical Center Stip, d-r Aco Nikolov
Директор на ЈЗО Медицински центар - Битола, д-р Дејан Ристевски	Menager of PHO Medical Center - Bitola, d-r Dejan Ristevski
Градоначалник на Охрид, д-р Никола Наумов	Mayor of city of Ohrid, d-r Nikola Naumov
Директор на завод и музеј - Охрид, Паско Кузман	Menager of Institute and Museum - Ohrid, Pasko Kuzman
Директор на Завод музеј и галерија - Битола, Валентин Соклевски	Menager of Institute, Museum and Gallery Bitola, Valentin Soklevski
Митрополит Брегалнички, г-дин Агатангел	Bregalnica's Metropolitan, Agatangel

претставува придонес кон историчарите кои го проучуваат развојот на здравствената култура на луѓето од Босна и Херцеговина.

Клучни зборови: култни места, лекување, религија.

Omanic A., Ovcina A. (B&H)

Healing cult places in Bosnia and Hercegovina

The aim of this study is to show the most famous cult places for healing in Bosnia and Herzegovina and the way of healing. The folk medicine reflect depending on the the time of their origin, all the stages of development of folk medicine-from apocryphal to folk-scientific. At all the stages of its development, however; its chief protagonists were clerical persons: Christian and Muslim priests. The clergy accepted the method of treating illnesses that had originated in the people by empiricism, and introduced religious elements into it. Religious elements in healing we can see for example in visiting cult places to purpose of get better. We will describe the cult places of Christian and Muslim in Bosnia and Herzegovina. Methodology is historical. We will use documents about cult places in Bosnia and Herzegovina. Results: the treatment of diseases in the folk has in past and today religious elements. Conclusions: these paper represents a contribution for historiographes who study the development of health culture of the people of Bosnia and Herzegovina.

Key words: cult places, healing, religion

Газепов С., Влахчев Т., Живков З. (Македонија)

Народната интуиција во лекувањето на имагинарното

Животот на плодот се одвива преку неговата мајка, па оттука поедини сегменти од емоционалниот живот на мајката за време на бременоста манифестирани како одредени посакувања и желби, направени аберации (скршнување од разумни мисли или однесување - крадење на одреден предмет), доживеан стрес (физички или психички) и слично, преку (сеуште недоволно развиениот) душевен живот на плодот, се пренесуваат на него и се причина за појавата на одредени карактеристики (белези) и (психосоматски) болести кај детето, одразувајќи се на неговиот целокупен понатамошен емоционален живот.

Gazepov S., Vlahcev T., Zivkov Z. (Macedonia)

Folklore intuition in the treatment of imaginary

Having in mind the immense people's experience and intuition as well as the writing of Sapkarev "If a pregnant woman takes something which belongs to somebody else (if she steals something) and if she touches her body, the future baby will have a sign similar to the stolen thing", and all this supported with our observations (interviews and photos) it turned out that

phenomenon is true, so that is why we placed a hypothesis that the psychologic reactions of the mother bringing - bearing fetus, through CNS are reflected on the fetus, in a form of congenital naevus.

Key words: pregnant woman, wish, stealing, fetus, naevus, intuition.

Костадинова-Петрова А. (Бугарија)

Народните лекови на Петар Арнаудов, како придонес кон здравството во Благоевград

Потомокот од Прличевиот род од Охрид, Петар Арнаудов ја продолжува семејната традиција за лекување. Мајка му Ефросина уште од рана возраст ги совладува начините на лекување од својата мајка Екатерина (сестра на Григор Прличев). Таа усвоила многу начини на лекување и од локалните лекувачи. До крајот на својот живот (1959г.) баба Фроса лекува и ја предава својата умешност на најмалиот син Петар, на трите внуки и на двете соседки. Исклучително љубопитниот Петар лекува болни уште додека е жива мајка му, се самоедуцира и усовршува некои методи а по смртта на баба Фроса потполно се посветува на тоа. Лекувал рани, чиреви, екземи, хемороиди, краста, опаѓање на коса, болки во увото, афти, детски болести, лимфни отоци, намален апетит, кашлица, растројства, изгоретини, херпес, гастрит и друго. Илјадници болни пробале од лекарствата на народниот исцелител и со благодарност си спомнуваат за тоа.

Kostadinova-Petrova A. (Bulgaria)

Folklore medications of Petar

Arnaudov, as a contribution to the health care in Blagoevgrad

Petar Arnaudov, descendant of Prlicev family from Ohrid, continues the family tradition of medication. His mother Efrosina, since her early age acquire the manners of medication from her mother Ekaterina (a sister of Gligor Prlicev). She acquires a lot of methods of medication from local healers. Till her death (1959) grandmother Frosa heals and pass her skill to her youngest son Petar, to her two granddaughters and to her two neighbours. Exceptionally curious Petar medicate some of his mother patients while she was alive, thus practising self-education and improvement of some methods. After his grandmother death he is completely devoted to medication. He heals wounds, ulcers, rash, hemoroides, crusts, pain in the ear, lymph swellings, exhaustion, cough, disorders, burns, herpes, children diseases, gastritis and other. Thousands of patients tried the medications of the folklore healer and they mentioned his name with a great gratitude.

CIP - Каталогизација во публикација
Народна библиотека "Гоце Делчев" - Штип

УДК: 61(091):061.22

КОНГРЕС за историја на медицината (1; 2003; Охрид).
Зборник на апстракти = Book of Abstracts / главен уредник
Петар Бојациевски. - Штип : Македонска асоцијација за
историја на медицината (МАИМ), 2003 (Штип: "2-ри Август С").
- 230 стр. ; 20 см

Двојазично издание на македонски и на англиски јазик.

ISBN 9989-2122-1-X